

Nr. 75 Viti i shtatë i botimit Gusht 2019

Në këtë numër do të gjeni:

- INCA - 15 vjet kontribut për ruajtjen e natyrës dhe zhvillimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore
- Forumi Rajonal për Ruajtjen e Natyrës
- Takim me aktorët lokal në Porto Palermo
- Filmime dhe foto nga zona Blue Land në Porto Palermo
- Liqeni i Ohrit, trashëgimi natyrore dhe kulturore botërore
- Blue Land Project
- Trajnim mbi legjislacionin kombëtar për ruajtjen e natyrës
- ...me këtë rast Ju kujtojmë se...
- 7 Korriku - Dita e pranimit në UNESCO e pyjeve të vjetër të ahut të zonës së Lumit të Gashit dhe Rrajcës
- 14 Korriku - Dita e Peshkaqenit
- 16 Korriku - Dita e krijimit të Institutit për Ruajtjen e Natyrës në Shqipëri - INCA
- 28 Korriku - Dita Botërore e Ruajtjes së Natyrës
- 31 Korriku - Dita Botërore e Rangers-ave
- Kuriozitete për peshkaqenët
- Njoftime

15 VJET

 Inca Albania
www.inca-al.org

*Ruajmë Natyrën
për një të ardhme
të qëndrueshme!*

Institute for Nature Conservation in Albania
Instituti për Ruajtjen e Natyrës në Shqipëri

INCA - 15 vjet kontribut për ruajtjen e natyrës dhe zhvillimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore

Themelimi i Institutit për Ruajtjen e Natyrës në Shqipëri (INCA), pesëmbëdhjetë vjet më parë, shënoi fillimin e një kontributi modest në mbrojtjen e natyrës në vend. Që nga themelimi, më 16 Korrik 2004, INCA është bërë një organizatë e rëndësishme e shoqërisë civile në Shqipëri me përvojë, vizion dhe ndikim në përmirësimin e statusit të vlerave natyrore dhe të masave të nevojshme për ti mbrojtur ato.

Në këta 15 vjet, misioni ynë ka synuar: "Të ndikojmë, inkurajojmë dhe advokojmë shoqërinë në të gjithë vendin për të ruajtur integritetin dhe diversitetin e natyrës dhe për të siguruar që çdo përdorim i burimeve natyrore të jetë i barabartë dhe ekologjikisht i qëndrueshëm!".

Në këta 15 vjet, kemi synuar që stafi dhe ekspertët e INCA-s të zbatojnë standardet më të larta të punës profesionale, etikës dhe përgjegjësisë individuale të kombinuara në mënyrë unike me përvojën e gjerë, të cilat sigurojnë bazat për sukses, duke na bërë një pikë kyçe të referencës si shembull i praktikave më të mira për konservimin e natyrës dhe për një menaxhimi të qëndrueshëm të burimeve dhe vlerave natyrore.

Stafi dhe ekspertët e INCA-s janë tashmë të njohur për kontributin dhe angazhimin në realizimin me suksese të tematikave në lidhje me përmirësimin e strategjive, ligjeve, programeve kombëtare, vendore e rajonale; menaxhimin, vlerësimin dhe advokimin e praktikave më të mira të përdorimit të qëndrueshëm të burimeve dhe vlerave natyrore të integruara me ato historike, kulturore, arkeologjike dhe shpirtërore.

INCA me ekspertizën e saj, nëpërmjet projekteve, kontribuon në përmirësimin e menaxhimit dhe zgjerimin e rrjetit të zonave të mbrojtura të vendit dhe mirëadministrimin e tij, me një qasje pjesëmarrëse të aktorëve e palëve të interesuara, për menaxhim dhe përdorimin e qëndrueshëm të biodiversitetit, burimeve natyrore, të peizazhit, tokës, pyjeve, kullotave, bimëve mjekësore, florës e faunës

së egër, të trupave ujore, liqeneve e lagunave, zonës malore, kodrinore, bregdetare dhe ekosistemet e mjedisit detar.

Në 15 vite, INCA ka kontribuar në forcimin e kapaciteteve në nivel qendror dhe vendor, duke siguruar koordinimin dhe bashkëpunimin shumëpalësh ndërinstitucional, duke përfshirë marrëdhëniet me publikun dhe palët e tjera të interesuara. Dhe gjithmonë ka synuar advokimin e një përqasjeje strategjike dhe angazhimin e shoqërisë civile dhe të komuniteteve për adresimin afatgjatë të problematikës dhe promovimit të vlerave dhe burimeve kryesore në zona të mbrojtura mjedisore.

Në këto vite me mundësitë e krijuara, rritjen e bashkëpunimit në shkëmbimin e njohurive, informacionit dhe të praktikave më të mira për biodiversitetin dhe zonat e mbrojtura kanë bërë të mundur realizimin me sukses të disa projekte madhore në nivel kombëtar dhe rajonal.

INCA ka luajtur një rol themelor në krijimin e Rrjetit për Mbrojtjen e Natyrës në Shqipëri, i cili vazhdon të mbështesë zgjidhjet e bazuara në natyrë si çelës për zbatimin e marrëveshjeve ndërkombëtare, të programeve kombëtare e vendore dhe të ligjshmërisë. INCA iu ofron organizatave mjedisore të shoqërisë civile dhe komuniteteve njohuri dhe mjete që mundësojnë zhvillimin ekonomik dhe ruajtjen e natyrës.

Përvoja e INCA-s dhe e Rrjetit të Ruajtjes së Natyrës ka krijuar një bazë solide për një punë të përbashkët për një të ardhme të qëndrueshme, nga qeveria, shoqëria civile, ekspertët, kompanitë dhe komuniteti, për të kërkuar zgjidhje krijuese të ruajtjes e promovimit të natyrës, për sfidat ekonomike dhe sociale si dhe për të formësuar një të ardhme të qëndrueshme.

Përvoja e këtyre viteve reflekton një aftësi e admirueshme të stafit për të punuar në mënyrë efektive me grupet e interesit vendor, kombëtar dhe rajonal. Me punën e tyre kanë synuar nxitjen e bashkëpunimit, rrjetëzimit dhe ngritjes së forumeve mjedisore me përfaqësues nga OJF-ve,

Vijon në faqe 3

Vijon nga faqe 2 ekspertë dhe operatorë vendore, të cilët do të shërbejnë si struktura profesionale të gatshme për të marrë pjesë në proceset advokuese dhe këshilluese pranë strukturave vendore përgjegjëse për menaxhimin e burimeve natyrore.

Është pikërisht ky lloj bashkëpunimi me institucionet, komunitetet dhe rrjetet, për të qenë të vetëdijshëm se jemi pjesë e problemit dhe se ne duam njëherazi të jemi pjesë e rëndësishme e zgjidhjes. INCA ka qenë në gjendje të punojë dhe realizojë mbi 85 projekte të ndryshme vendor, kombëtar dhe rajonal, në lidhje me konservimin e natyrës dhe zhvillimin e qëndrueshëm të saj dhe ka rezultate pozitive për ruajtjen e natyrës, e cila nuk duhet të shkatërrohet prej zhvillimit njerëzor.

Përveçse në nivel kombëtar, INCA është munduar të japë kontributin e saj edhe në nivel ndërkombëtar duke u bërë pjesë e organizatave e aleancave të fuqishme ndërkombëtare si IUCN, GWP, MWA, BIONET, etj.

Ndikimi, inkurajimi dhe asistimi i OJF-ve në mbarë vendin, por dhe në rajon për të ruajtur integritetin dhe diversitetin e natyrës si dhe për të siguruar që çdo shfrytëzim i burimeve natyrore të jetë i barabartë dhe ekologjikisht i qëndrueshëm, na ka bërë që të jemi të suksesshëm.

Për 15 vite, INCA ka qenë aleati i domosdoshëm për të gjithë dashamirësit që janë të shqetësuar për gjendjen e natyrës së vendit tonë. INCA ka inkurajuar dhe ndihmon institucionet përgjegjëse shtetërore, qendrore e vendore, agjencitë ligj-zbatuese, kompanitë, komunitetet dhe shoqërinë civile në ruajtjen e integritetit dhe diversitetit të natyrës, përdorimin e mençur dhe të qëndrueshëm të burimeve natyrore si një nga sfidat më të mëdha të shoqërisë shqiptare.

Gjatë këtyre 15 viteve kemi sjellë në vëmendje të mbarë opinionit publik çështjet kyçe të ruajtjes dhe qëndrueshmërisë së natyrës që kërkojnë masa urgjentetë tilla si nevoja për bashkëpunim dhe harmonizim për përdorimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore, rolin e ruajtjes si një instrument për zhvillimin dhe ndërtimin e jetesës së komuniteteve në të gjithë kufijtë kombëtarë e rajonal si dhe nevojën për të fuqizuar e edukuar brezat e ardhshëm në një përpjekje për të arritur një jetë më të qëndrueshme së bashku me natyrën.

Festimi i këtij 15 vjetori, na gjen më të pjekur dhe në rritje për të përmbushur qëllimet drejt ruajtjes së natyrës për një zhvillimin të qëndrueshëm, pasi nuk ka kohë për të humbur.

Forumi Rajonal për Ruajtjen e Natyrës

Rotterdam-Hollandë-01-02/07/2019 - OMSHC-të në rrezik! Genti Kromidha, presidenti i INCA merr pjesë në Forumin Rajonal për Ruajtjen e Natyrës organizuar nga IUCN në Rotterdam, ku u diskutuan idetë rreth sfidave të OMSHC-ve në Shqipëri dhe rrugët për të përmirësuar përfshirjen e tyre në një dialog konstruktiv me vendimmarrësit.

Çdo katër vjet, forumi rajonal është një mundësi për të diskutuar problemet sfidat mbi mbrojtjen e natyrës në rajon. Anëtarët e IUCN nga evropa dhe azia qendrore e veriore u mblodhën në për të gjetur zgjidhjet e duhura për ruajtjen e biodiversitetit dhe burimeve natyrore në nivel rajonal e global.

INCA prezantoi dy projekte të rëndësishme në panairin e Forumit Rajonal për Ruajtjen e Natyrës [#IUCNRCFRotterdam](#)

Fuqizimi i OMSHC-ve për të promovuar mbrojtjen e

naturës në Shqipëri, projekt i cili financohet nga BE në kuadër të programit Programi IPA për Shoqërinë Civile dhe Median 2016 - 2017, "Mbështetje për ngritjen e kapaciteteve të organizatave të shoqërisë civile"

- Aksioni Komunitar për Ruajtjen e Zonave të Mbrojtura në Shqipëri - ACAP. Projekti zhvillohet nga partnerët Celim, COSV, AKZM, INCA dhe financohet nga "Agjencia Italiane për Zhvillim dhe Bashkëpunim".

Takim me aktorët lokal në Porto Palermo

Porto Palermo - Takimi me aktorët lokalë në Porto Palermo, i organizuar nga stafi teknik i INCA-s për të diskutuar për shërbimet e ekosistemeve që zona ofron, për të ndarë me ta objektivat dhe identifikuar prioritetet për zonën në mënyrë që të përcaktojmë këtë zonë si një zonë Tokë Blu ku do të zbatohet modelin e bashkë-menaxhimit të zonave detare dhe bregdetare me pjesëmarrjen e komunitetit lokal. Takimi është organizuar në kuadër të projektit Blue Land nga INCA, me specialistë biologë dhe inxhinier pyjesh.

Projekti BLUE LAND është financuar nga Interreg IPA CBC Itali-Shqipëri-Mali i Zi dhe zbatohet bashkërisht nga CIHEAM Bari, Agjencia Kombëtare për Zonat e Mbrojtura-AKZM (Shqipëri), INCA Shqipëri, Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural të Malit të Zi, Universiteti i Mali i Zi - Instituti i Biologjisë Detare, Instituti i Kërkimeve Kooperuese - ICR, në partneritet me AICS Tirana dhe Departamentin e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Mjedisor ne Rajonin e Puglias.

Filmime dhe foto nga zona Blue Land në Porto Palermo

Porto Palermo - Vështrim nëpërmjet fotove dhe filmimeve i detajeve që sjellin në një pamje të vetme vlerat natyrore, kulturore dhe social-ekonomike të zonës së Porto Palermos, zonë e përzgjedhur për tu bashkëmenaxhuar me komunitetin lokal për t'i ruajtur këto vlera dhe për t'ë zhvilluar ato në mënyrë të qëndrueshme. Seti i fotove dhe filmimeve është realizuar në kuadër të projektit Blue Land në zonën e Porto Palermos në datat 27-30 Qershor 2019.

Projekti BLUE LAND është financuar nga Interreg IPA CBC Itali-Shqipëri-Mali i Zi dhe zbatohet

bashkërisht nga CIHEAM Bari, Agjencia Kombëtare për Zonat e Mbrojtura-AKZM (Shqipëri), INCA Shqipëri, Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural të Malit të Zi, Universiteti i Mali i Zi - Instituti i Biologjisë Detare, Instituti i Kërkimeve Kooperuese - ICR, në partneritet me AICS Tirana dhe Departamentin e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Mjedisor ne Rajonin e Puglias.

Liçeni i Ohrit, trashëgimi natyrore dhe kulturore botërore

Në sesionin e 43-të të Komitetit të Trashëgimi së Botërore, që u mbajt në Baku nga 30 Qershori - 5 Korrik 2019 u regjistruan gjithsej 29 vende të reja në Listën e Trashëgimisë Botërore (një në Afrikë, dy në shtetet arabe, dhjetë në rajonin e Azi Paqësorit, 15 në Evropë dhe Amerikën e Veriut dhe një në Amerikën Latine).

Tashmë Lista e Trashëgimisë Botërore tani përmban 1,121 vende në 167 vende.

Njeherazi Komiteti miratoi heqjen nga Lista e Trashëgimisë Botërore në Rrezik nga vendet e Humberstone dhe Santa Laura Saltpeter Works (Kili) dhe vendlindja e Jezusit: Kisha e Lindjes dhe Pelegrinazhit Route, Bethlehem (Palestinë). Një pronë është shtuar në Listën e Trashëgimisë Botërore në Rrezik: Ishujt dhe Zonat e Mbrojtura të Gjirit të Kalifornisë (Meksikë).

Ky sesion riafirmoi potencialin e trashëgimisë në forcimin e bashkëpunimit midis shteteve, me mbishkrimin e zonës ndërkufitare të rajonit minerar Erzgebirge/Krušnohoří (të ndarë nga Gjermania dhe Çekia) dhe zgjerimi/shtrirjen në Shqipëri të trashëgimisë natyrore dhe kulturore të rajonit të Ohrit (Maqedonia Veriore).

Bashkëpunimi dhe puna ndërmjetësuese për trashëgiminë gjithashtu mundësuan konsensus mbi vendimet lidhur me Lindjen e Mesme falë diskutimeve konstruktive me delegacionet e interesuara, veçanërisht Izraelin, Jordanin dhe Palestinën.

Disa vende të mëdha arkeologjike u shtuan në Listë,

duke përfshirë Dilmun Burial Mounds (Bahrain), Ancient Ferrous Metallurgy Sites of Burkina Faso dhe site ikonik të Babilonisë (Irak), dikur qendra e Perandorisë Neo-Babylonian dhe site i Hanging Gardens, një nga Shtatë mrekullitë e Botës së Lashtë, të cilat kanë frymëzuar kulturën artistike, popullore dhe fetare në mbarë botën.

Mbishkrimi i Babilonisë, i kombinuar me investime të konsiderueshme nga Iraku, kontribuon në përpjekjet e UNESCO-s për të rindërtuar vendin dhe anijen e saj Ringjalljen e Shpirtit të Iniciativës së Mosulit.

Gjithashtu janë gdhendur sitet që janë thelbësore për ruajtjen e biodiversitetit global. Ato përfshijnë Santuari të Zogjve Migratorë përgjatë Bregut të Detit të Verdhë-Bohai, Gjirin e Kinës (Faza I) (Kina) dhe site French Austral Lands and Seas (France), me një sipërfaqe mbi 67 milion hektarë që është vend me një nga përqendrimet më të larta të zogjve dhe gjitarëve detarë në botë.

Së fundi, mbishkrimi i siteve të Budj Bim Cultural Landscape within Australia's Gundijmara Aboriginal region, and of Canada's Writing-on-Stone/Áísínai'pi, një peizazh i shenjtë i popullit Blackfoot (Siksikáítitapi), njeh njohuritë e popujve indigjenë, thelbësorë për ruajtjen e trashëgimisë kulturore dhe natyrore.

Përpjekje të konsiderueshme janë ende të nevojshme për të rritur dhe ruajtur trashëgiminë afrikane, e cila mbetet kryesisht e nën-përfaqësuar në listë. UNESCO gjithashtu për të rriti thirrjen e saj për *Vijon në faqe 6*

Vijon nga faqe 5 rigorozitet, integritet dhe përgjegjësinë shqyrtimin e nominimeve për të siguruar besueshmërinë e Konventës së Trashëgimisë Botërore dhe qëndrimin e saj në të ardhmen.

SITET E REJA NATYRORE:

Santuari i Zogjve Migrues përgjatë Coast of Yellow Sea-Bohai Gulf of China (Phase I) (China)

French Austral Lands and Seas (France).

French Austral Lands and Seas (France)

Vatnajökull National Park - dynamic nature of fire and ice (Iceland)

Hyrcanian Forests (Islamic Republic of Iran)

SITE TË PËRZIER:

Paraty and Ilha Grande - Culture and Biodiversity (Brazil)

SITE KULTURORE:

- BudjBim Cultural Landscape (Australia)
- Historic Centre of Sheki with the Khan's Palace (Azerbaijan)
- Dilmun Burial Mounds (Bahrain)
- Ancient ferrous Metallurgy Sites of Burkina Faso (Burkina Faso)
- Writing-on-Stone/Áísínai'pi (Canada)
- Archaeological Ruins of Liangzhu City (China)
- Landscape for Breeding and Training of Ceremonial Carriage Horses at Kladrubynad Labem (Czechia)
- Erzgebirge/Krušnohoří Mining Region (Czechia, Germany)
- Water Management System of Augsburg

(Germany)

- Jaipur City, Rajasthan (India)
- Ombilin Coal Mining Heritage of Sawahlunto (Indonesia)
- Babylon (Iraq)
- Le CollinedelProsecco di Conegliano e Valdobbiadene (Italy)
- Mozu-FuruichiKofun Group: Mounded Tombs of Ancient Japan (Japan)
- Bagan (Myanmar)
- Megalithic Jar Sites in Xiengkhuang - Plain of Jars (Lao People's Democratic Republic)
- Krzemionki Prehistoric Striped Flint Mining Region (Poland)
- Sanctuary of Bom Jesus do Monte in Braga (Portugal)
- Royal Building of Mafra - Palace, Basilica, Convent, Cerco Garden and Hunting Park (Tapada) (Portugal)
- Seowon, Korean Neo-Confucian Academies (Republic of Korea)
- Churches of the Pskov School of Architecture (Russian Federation)
- RiscoCaido and the Sacred Mountains of Gran Canaria Cultural Landscape (Spain)
- Jodrell Bank Observatory (United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland)
- The 20th-Century Architecture of Frank Lloyd Wright (United States of America)

Blue Land Project

Tiranë - 08-11/07/2019 - Në kuadër të zbatimit të projektit Blue Land, u zhvillua në datat 10 dhe 11

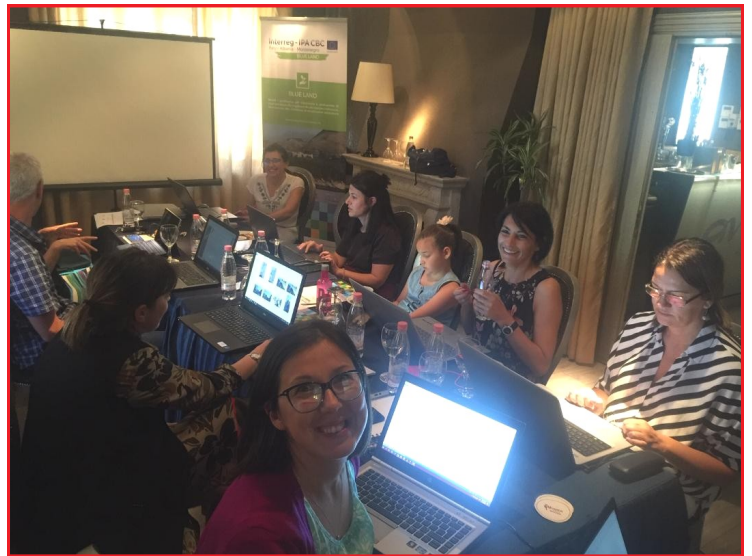

korrik 2019 seminari për prezantimin e indikatorëve dhe programeve të monitorimit për secilën zonë të përcaktuar për zbatimin e këtij projekti në Itali, Shqipëri dhe Malin e Zi. Ky seminar është vazhdim i punës për karakterizimin dhe hartëzimin e shërbimeve të ekosistemeve dhe i indikatorëve kryesor mjedisor dhe socio-ekonomik në të treja zonat e cilësuar me qëllimin e hartimit të planit të menaxhimit të zonës së Porto-Palermos nga vetë komuniteti duke përdorur

shërbimet e ekosistemeve dhe ruajtje e mbrojtur vlerat e burimeve natyrore që ofron zona.

Gjithashtu, përpara seminarit, u zhvillua edhe mbledhja e komitetit drejtues të projektit ku u diskutuan zhvillimet e deritanishme si dhe detyrat për të ardhmen.

Projekti Blue Land financohet nga [Interreg IPA CBC Italy-Albania-Montenegro](#) dhe zbatohet në bashkëpunim me [CIHEAMBarri](#), [AKZM Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura](#), [INCA Albania](#), Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural të Malit të Zi, Universiteti i Malit të Zi - Instituti i Biologjisë Detare, Instituti i Kërkimit dhe Bashkëpunimit-ICR, në partneritet me [AICS Tirana](#) dhe [Regione Puglia](#), Departamenti i Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural e Mjedisor.

Trajnim mbi legjislacionin kombëtar për ruajtjen e natyrës

Lezhë - Librazhd - 19/23 Korrik 2019 - Trajnim "MBI LEGJISLACIONIN KOMBËTAR PËR RUAJTJEN E NATYRËS, PËRDORIMIN DHE MENAXHIMIN E QËNDRUESHËM TË BURIMEVE NATYRORE NË ZONAT E MBROJTURA DHE MODELI I PJESËMARRJES PUBLIKE"

Burimet natyrore në Shqipëri janë duke vuajtur nga presionet, janë nën kërcënime të vazhdueshme, duke përfshirë prerjet e paligjshme të pyjeve dhe të mbulesës vegjetative, gjuetinë, turizmin pakontrolluar dhe aktivitetet rekreative jo mirë të menaxhuara, erozionin dhe degradimin e tokës, zjarret, keq menaxhimin dhe përdorimin jo të qëndrueshëm të ujërave,

hapjen e gurorëve dhe të minierave, ndërtimin e HEC-ve si dhe tjetërsimin e peizazhit natyror. Zbatimi i dobët i ligjit dhe një menaxhim joefektiv i aplikuar në praktikë, mbetet ndër shqetësimet më kryesore të ruajtjes së natyrës dhe biodiversitetit në Shqipëri. Strukturat qendrore dhe lokale që merren me ruajtjen

dhe përdorimin e elementëve të biodiversitetit, menaxherët e zonave të mbrojtura dhe aktorët të tjerë shpesh nuk kanë njohuri, aftësitë dhe mjetet e mjaftueshme. Menaxhimi i qëndrueshëm i burimeve natyrore në Shqipëri nuk është i integruar ende si duhet në politikën kombëtare dhe lokale. Përfshirja e komuniteteve lokale në ruajtjen e

Vijon në faqe 8

Vijon nga faqe 7

natyrës dhe menaxhimin e zonave të mbrojtura ka ende një rrugë të gjatë për të kryer. Aktualisht, kjo situatë pengon zbatimin efektiv të politikave të ruajtjes së mjedisit dhe natyrës, dhe lehtësisht të çon në konflikte të panevojshme dhe

keqkuptime, veçanërisht për komunitetet lokale që jetojnë në rajonet me biodiversitetit të larta të vendit. Komunikimi me pjesëmarrjen e gjërë të publikut, nëpërmjet edukimit e zbatimit të praktikave më të mira për ruajtjen e natyrës dhe përdorimin e integruar e të barazpeshuar të burimeve natyrore, mbeten instrumente thelbësore për të rritur mbështetjen për këtë problem dhe për të kontribuar në menaxhimin efektiv të zonave të mbrojtura dhe të burimeve natyrore në Shqipëri.

Në këtë këndvështrim, Instituti për Ruajtjen e Natyrës në Shqipëri (INCA), në bashkëpunim me Unionin Ndërkombëtar për Ruajtjen e Natyrës (IUCN), në kuadër të projektit "Fuqizimi i Organizatave Mjedisore të Shoqërisë Civile për të promovuar mbrojtjen e natyrës në Shqipëri", të financiar nga Bashkimi Evropian (BE), nëpërmjet programit "Mbështetje për kapacitet e Shoqërisë Civile", organizuan Trajnimet Lokale "Mbi legjislacionin kombëtar për ruajtjen dhe menaxhimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore dhe modelin e pjesëmarrjes publike", në Lezhë dhe Librazhd.

Trajnimet synonin të përmirësojnë njohuritë e OMSHC

-ve lokale mbi legjislacionin kombëtar për mbrojtjen e burimeve natyrore dhe praktikave evropiane më të mira, për të siguruar pjesëmarrjen publike përmes eksperiencave të shkëmbimit të informacionit. Kjo do të rrisë rolin e tyre vëzhgues për të njohur mangësitë në kuadrin rregullator kombëtar. Këto trajnime bënë të mundur që OMSHC-të të kuptojnë se si do të përdorin mjetet e advokimit për të mundësuar zbatimin e një plani advokimi me qëllim përmirësimin e zbatueshmërisë së kuadrit ligjor për ruajtjen e Zonave të Mbrojtura dhe burimeve natyrore në zonën e Rezevës së Menaxhuar Kune-Vain-Tale si dhe në Parkun Kombëtar Shebenik-Jabllanicë. Partnerët e projektit dhe përfaqësuesit e OMSHC-ve lokale në bashkëpunim edhe me përfaqësuesit e mediave lokale si dhe institucioneve publike lokale rajonale, do të punojnë së bashku për të marrë në konsideratë vlerësimin e nevojave për zonat pilote sipas problemeve kritike me të cilat ato përballen dhe do të përcaktojnë instrumentet advokuese për t'i mbrojtur e zhvilluar ato.

Trajnimet shërbyen për të krijuar urat e bashkëpunimit dhe komunikimit midis pushtetit lokal, OMSHC-ve dhe vetë komunitetit se bashku me mediat lokale për të bashkëpunuar ngushtësisht në zbatim të kuadrit ligjor për mbrojtjen e natyrës dhe zonave të mbrojtura në Shqipëri.

Në trajnime morën pjesë përfaqësues të pushtetit vëndor, të AdRZM-ve Lezhë dhe Elbasan, të OMSHC-ve lokale, medias si dhe të ftuar të tjerë.

Ky projekt financohet nga
Bashkimi Evropian

Përbajtja e këtij publikimi është përgjegjësi e zbatuesit të projektit dhe nuk reflekton pikpamjet e Bashkimit Evropian

...me këtë rast Ju kujtojmë se...

...6 vjet më parë ...

...me VKM nr.402, **datë 08.05.2013** përcaktohen masat menaxhuese për shfrytëzimin e qëndrueshëm të burimeve peshkore në det. Ky vendim ka për qëllim përcaktimin e rregullave për:

a) ruajtjen, menaxhimin dhe shfrytëzimin e burimeve ujore të gjalla, kur këto aktivitete ushtrohen:

i) në territorin e ujërave detare, që i nënshtrohen sovranitetit apo juridiksionit të Republikës së Shqipërisë;

ii) nga anijet shqiptare të peshkimit në detin Mesdhe,

jashtë zonave të përcaktuara në nën ndarjen "i";

iii) nga shtetas shqiptarë, në detin Mesdhe, jashtë ujërave të përcaktuara në nën ndarjen "i";

b) tregtimin në Republikën e Shqipërisë të prodhimeve peshkore të zëna në detin Mesdhe.

Vendimi nuk zbatohet për aktivitetet e peshkimit që ushtrohen vetëm për qëllime shkencore dhe që janë të pajisura me autorizimin përkatës, sikurse përcaktohet në nenin 49 të ligjit nr.64/2012, datë 31.05.2012 "Për peshkimin"...

...9 vjet më parë ...

...me VKM nr.700, **datë 13.08.2010** miratohen pagesat për ushtrimin e veprimtarisë së gjuetisë në Republikën e Shqipërisë. Në këtë VKM përcaktohen pagesat për ushtrimin e gjuetisë në Shqipëri (shtojca1)

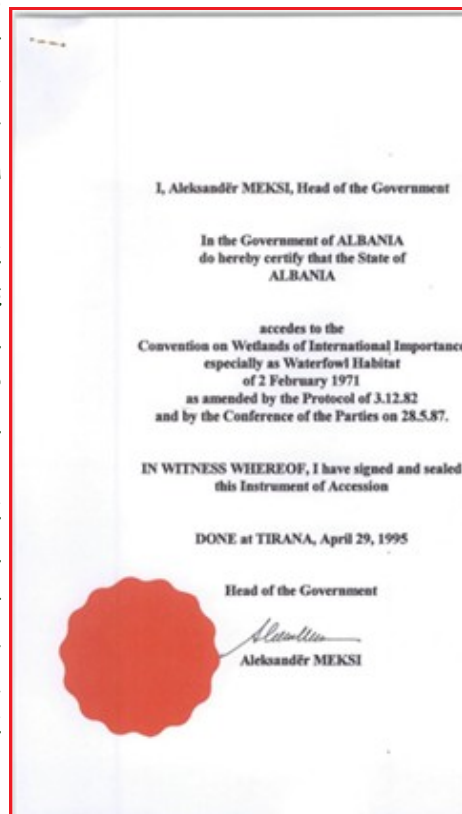
dhe pagesat sipas individëve të llojeve objekt gjuetie (shtojca 2). Pagesat për ushtrimin e gjuetisë bëhet në çastin e marrjes së lejes, duke paraqitur mandat pagesën e derdhjes në bankë...

...25 vjet më parë ...

...me VKM nr.413, **datë 22.08.1994** "Për shpalljen e lagunës së Karavastasë dhe Parkut të Divjakës si ekosistem natyror veçanërisht i mbrojtur për t'u përfshirë në listën e konventës së RAMSARIT", ekosistemet natyrore e lagunore ndërmjet grykëdergjdhjes së Lumit Shkumbin dhe Seman, shpallen zonë Ramsar.

Këto ekosisteme përfaqësojnë zonën e parë Ramsar në Shqipëri. Ka sipërfaqe 20,000.00 ha dhe i rregjistruar në listën Ramsar me Nr. Site 781, datë 29.11.1995.

Njëherazi kjo zonë është përfshirë në sipërfaqen e parkut kombëtar "Divjakë-Karavasta", i cili ka një sipërfaqe prej 22.230.2 ha, sipas VKM nr. 687, datë 19.10.2007.

7 Korriku - Dita e pranimit në UNESCO e pyjeve të vjetër të ahut të zonës së Lumit të Gashit dhe Rrajcës

Me datën 7 korrik 2017, Komiteti i Trashëgimisë Botërore i mbledhur në Krakovë - Poloni, miratoi zgjerimin e zonës së Trashëgimisë Botërore të pyjeve të vjetër të Ahut me dy zona nga Shqipëria, duke i përfshirë ato në Listën e Trashëgimisë Botërore të UNESCO-s - Lumin e Gashit (Tropojë) dhe Rrajca (Përrenjas)

Këto zona përfaqësojnë aktualisht "ishujt" e kufizuar dhe të fundit me pyje natyrore që kanë mbetur në vendin tonë. Zona e Lumit të Gashit (pjesë e Rezervës Strikt Natyrore), e cila menaxhohet nga AdRZM Kukës dhe zona e Rrajcës, pjesë e Parkut Kombëtar "Shebenik-Jabllanicë", e cila menaxhohet nga AdRZM Elbasan.

14 Korriku - Dita e Peshkaqenit

50% e Peshkaqenëve të Mesdheut janë në rrezik.

Peshkimi i rastësishëm është një nga arsyet kryesore: grabitqarët e vërtetë jemi ne.

Kjo specie që arriti ti mbijetojë edhe dinosaurve, fatkeqsisht rrezikon të mos i mbijetojë njeriut me gjith kontrollin e saj mbi ekuilibrin e ekosistemit detar. Peshkaqenët janë kafshë shumë tërheqëse, me forma nga më të çuditshmet si psh peshkaqeni balene (peshku më i madh i deteve) dhe sjellje nga më të pabesueshmet si peshkaqeni i thellesive i cili është i aftë të notojë 28.000 km në dy vjet e gjysëm në kërkim të gjahut ose partnerit.

https://www.wwf.it/safe_sharks.cfm

16 Korriku

Dita e krijimit të Institutit për Ruajtjen e Natyrës në Shqipëri - INCA

Krijohet: Instituti për Ruajtjen e Natyrës në Shqipëri (INCA)

INCA është një organizatë jo-fitimprurëse (OJF) e themeluar në Qershor të vitit 2000 dhe e regjistruar si e tillë nga Gjykata e Tiranës më 16 Korrik 2004. INCA ka zyrën e saj qendrore në Tiranë, por vepron në të gjithë territorin e Shqipërisë dhe më gjerë nëpërmjet partnerëve në nivel kombëtar dhe në rajon.

Për më tepër...

<https://inca-al.org/sq/>

28 Korriku - Dita Botërore e Ruajtjes së Natyrës

Dita Botërore e Ruajtjes së Natyrës përkujtohet me 28 Korrik të çdo viti. Ajo përkujtohet për të rritur ndërgjegjësimin të njerëzit për të mbrojtur natyrën dhe burimet natyrore. Shumë rreziqe i kanosen natyrës si shpyllëzimi, transportimi i paligjshëm i kafshëve, ndotja nga plastika, kimikatet etj. Por sot shumë shtete e kanë kuptuar rëndësinë e ruajtjes së natyrës. Një mjedis i shëndetshëm duhet krijuar për të mbrojtur brezin e tanishëm dhe brezin e ardhshëm. Është e domosdoshme që njerëzit të kuptojnë që bota është një dhe që një gjë e bërë në një pjesë të globit, do të ketë efekt në pjesët e tjera të tij. Toka ka gjëra të domostoshme për të jetuar, si ujë, ajër, minerale, pemë, kafshë, ushqim, kështu që është e domosdoshme që në ta mbajmë të pastër dhe të shëndetshme. Në Ditën Botërore të Ruajtjes së Natyrës, le të bëjmë një përpjekje për ta mbrojtur natyrën në mbarë Botën.

Origjina dhe historia e Ditës Botërore të Ruajtjes së Natyrës nuk dihet por qëllimi i saj është aq i domosdoshëm saqë duhet të festohet çdo vit. Burimet natyrore përdoren

në shumë mënyra të ndryshme për lakmine e njerëzve. Ruajtja e natyrës është menaxhimi dhe përdorimi me mençuri i këtyre burimeve. Nga disbalanca natyrore, njerëzit po hasin rreziqe si sëmundje, fatkeqësi natyrore, rritja e temperaturës, ngrohja globale etj. Ne duhet ta ruajmë natyrën për mirëqenien e brezave të tjere. Mënyra e vetme për të arritur këtë, është duke rritur ndërgjegjësinë e njerëzve në të gjithë botën mbi rëndësinë e ruajtjes dhe kursimit të burimeve natyrore dhe pasojat e demtimit të tij.

Save the
Nature

28 July
World Nature
Conservation Day

31 Korriku - Dita Botërore e Rangers-ave

WE STAND WITH THE WORLD'S RANGERS

WORLD RANGER DAY
JULY 31ST 2019

Dita Botërore e Ranger festohet çdo vit më 31 korrik dhe organizohet nga Shoqatat e Federatës Ndërkombëtare të Ranger (IRF), Thin Green Line Foundation, dhe nga organizata, shkolla dhe individë që mbështesin punën e Rangers dhe IRF në mbarë botën. Për herë të parë, Dita Botërore e Ranger-save u festua në 2007 me rastin e 15 vjetorit të themelimit të IRF.

Kuriozitete për peshkaqenët

- Fosilet e gjetura dëshmojnë se peshkaqenët kanë ekzistuar më shumë se 400 milionë vjet më parë. Pra, ato kanë ekzistuar më përpara se vertebrorët tokësorë dhe më përpara se shumë bimë të kolonizojnë tokën si dhe u mbijetuan dinosaurve.
- Në disa lloje, organet e ndjeshmërisë janë në gjendje të zbulojnë një pjesë për milion të gjakut të pranishëm në ujin e detit.
- Gjithashtu, organet e ndjeshmërisë janë organet e sensit përmes të cilave peshkaqenët dhe razzat arrijnë të identifikojnë fushat elektromagnetike të prodhuara nga çdo pre dhe fushën magnetike të tokës përmes së cilës ata orientohen.

Poret e ndjeshmërisë (Ampolle di Lorenzini) në hundën e një peshkaqeni tigër.

Peshkaqen Tigër

Njoftime

19 Gusht - Dita Botërore e Humanitarizimit

1 - Për të lexuar "Ditari i Natyrës" në vite...

<http://www.inca-al.org/index.php/sq/publikimet/ditari-i-natyres>

Udhëzime për të kontribuar në Ditarin e Natyrës

Instituti për Ruajtjen e Natyrës në Shqipëri mirëpret artikuj të ndryshëm të cilët ju dëshironi t'i publikoni në Ditarin e tij elektronik. Artikujt duhet të jenë jo më shumë se 200 - 250 fjalë. Ju lutemi të merrni në konsideratë këtë kërkesë, pasi interesi për të shpërndarë artikuj, lajme apo njoftime të ndryshme përmes Ditarit, mund të jetë i konsiderueshëm dhe ne do të përpqemi për të siguruar hapësirë për të gjithë ju që dëshironi të kontribuoni. Redaksia ruan të drejtën për të shkurtuar apo modifikuar (jo tjetërsuar) tekstin nëse do të jetë e nevojshme.

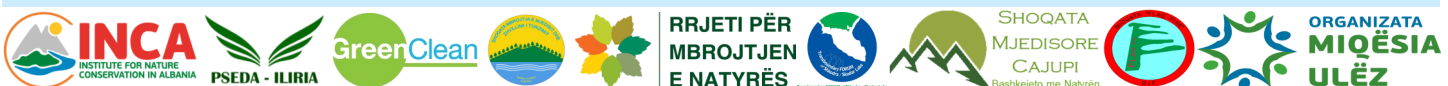
Ju lutemi dërgoni një foto shoqëruese për artikullin tuaj dhe / ose web - link për referencë të mëtejshme.

Faleminderit për marrjen në konsideratë të këtyre udhëzimeve!

Grupimi "Të Shpëtojmë Arinjtë Shqiptarë"

Organizatat Partnerë të Rrjetit për Mbrojtjen e Natyrës

Botim i Institutit për Ruajtjen e Natyrës në Shqipëri / INCA
Redaksia: Nihat Dragoti; Ilirjan Qirjazi; Vilma Kadiu; Marinela Mitro